

Tillgänglig utbildning

ÖREBRO STUDENTKÅR

Innehållsförteckning

Rapport tillgänglig utbildning	2
<i>Förord</i>	2
1 Inledning	3
1.1 <i>Omfattning</i>	3
2 Begrepp och stödfunktioner	4
2.1 <i>Tillgänglig undervisning</i>	4
2.2 <i>Funktionsvariation</i>	4
2.3 <i>Funktionshinder</i>	4
2.4 <i>Studentinflytande</i>	4
2.5 <i>Lag (2018:1937) om tillgänglighet till digital offentlig service</i>	4
2.6 <i>Funka</i>	5
2.7 <i>Högskolepedagogiskt centrum</i>	5
2.8 <i>Studieverkstaden Lyktan</i>	5
3 Bakgrund	5
4 Inkomna svar från Örebro universitet	6
4.1 <i>Svar från Funka</i>	6
4.2 <i>Svar från Högskolepedagogiskt centrum</i>	7
4.3 <i>Svar från Campusavdelningen</i>	7
4.4 <i>Svar från Kommunikation och samverkan</i>	8
4.5 <i>Svar från IT-avdelningen</i>	8
4.6 <i>Svar från institutionerna</i>	8
4.6.1 <i>Institutionen för juridik, psykologi och socialt arbete (JPS)</i>	8
4.6.2 <i>Restaurang och hotellhögskolan (RHS)</i>	8
4.6.3 <i>Musikhögskolan</i>	9
4.6.4 <i>Humaniora, utbildnings- och samhällsvetenskap</i>	9
4.6.5 <i>Hälsovetenskaper (HV)</i>	10
4.7 <i>Svar från fakulteten för Humaniora och socialvetenskap</i>	10
5 Övrig information	11
5.1 <i>Undertextning vid universitetet</i>	11
5.2 <i>Söka förlängt Funka-stöd</i>	11
6 Resultat	12
7 Föreslagna åtgärder	12
7.1 <i>En tydligt samordnande roll över ORUs systematiska arbete</i>	12
7.2 <i>Mätbara mål</i>	12
7.3 <i>Ambitionsnivå</i>	12
7.4 <i>Kompetensutveckling inom tillgänglighet</i>	12

Rapport tillgänglig utbildning

Förord

Örebro studentkår företräder samtliga studenter och doktorander vid Örebro universitet. Studentkåren har som syfte att bevaka och påverka utvecklingen av utbildningen samt förutsättningar för studier vid Örebro universitet.

Örebro studentkår är den enade studentrösten och drivs av engagerade studenter vid Örebro universitet som valt att vara medlemmar i Örebro studentkår. Arbetet för alla studenters rätt till en utbildning med hög kvalitet och tillgänglighet är avgörande, både för aktiva- och presumtiva studenter. Örebro studentkår kan härmed stolt presentera rapporten *tillgänglig undervisning* för verksamhetsåret 2020/2021.

Denna rapport syftar till att synliggöra Örebro universitets tillgänglighetsarbete, från administrationen till undervisande personal. Rapporten avslutas med förslag på åtgärder som Örebro studentkår anser att Örebro universitet bör ta itu med. Örebro studentkår bedriver detta arbete dels för att studenter som valt Örebro universitet som lärosäte ska få den utbildning som utlovats, men även för att säkerställa en trygg och säker studiemiljö.

Har du synpunkter och frågor kring rapporten är du välkommen att kontakta Örebro studentkår! Vi önskar dig en trevlig läsning!

Författare

Hanna Swingborg
Samordnare
Örebro studentkår

Medförfattare

Kristin Törnqvist
Vice ordförande med utbildningspolitiskt ansvar
Örebro studentkår

1 Inledning

"Universitetets målsättning är att du som student med funktionsnedsättning ska kunna bedriva och delta i studier på lika villkor som andra studenter. Det förutsätter ett gott bemötande, en bra tillgänglighet samt tillgång till individuellt pedagogiskt stöd så att du ska känna dig trygg och ha möjlighet att genomföra dina studier med gott resultat." - Johan Schnürer, rektor Örebro universitet¹.

Örebro studentkår anser att alla studenter vid Örebro universitet ska kunna genomföra sin utbildning på lika villkor. I arbetet mot att säkerställa detta bör all personal och alla resurser med specialpedagogisk kompetens finnas tillgängliga som stöd för studenter med funktionsvariationer som har särskilt pedagogiskt behov, i samband med samtliga utbildningsformer. Örebro studentkår anser likväl att universitetets anställda ska ha en god kunskap och förståelse för dolda funktionsvariationer. Studenter som på grund av funktionsvariationer behöver ledsagning, tolk och dylikt ska kunna få detta även utanför föreläsningen, exempelvis vid grupparbeten²

1.1 Omfattning

I Örebro studentkårs verksamhetsplan 2020/2021 står det skrivet att Örebro studentkår ska arbeta fram en tillgänglighetsrapport. Rapporten ska avhandla hur ORU arbetar med tillgänglighet i undervisningen samt föreslå nödvändiga åtgärder. Denna rapport är skriven under höstterminen 2020 av samordnaren vid Örebro studentkår i samråd med vice ordföranden med utbildningspolitiskt ansvar. Rapportens syfte är att kartlägga hur Örebro universitet arbetar med tillgänglighet samt föreslå åtgärder. Studentkåren har därför kontaktat universitetets institutioner, fakulteter och aktuella avdelningar med frågor rörande ämnet tillgänglighet i syfte att få en bild över hur det systematiska arbetet på universitetet bedrivs. I rapporten förekommer även delar från universitetets *Policy och handlingsplan för arbete med tillgänglighet vid Örebro universitet åren 2020–2022* samt *Nulägesanalys tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning vid Örebro universitet*. Detta i syfte att bilda en uppfattning om universitetets mål och målbild angående arbetet med tillgänglighet. Rapporten avslutas med föreslagna åtgärder till universitetet och dessa är baserade på hur studentkåren uppfattat universitetets nuvarande arbete med tillgänglighet.

¹ Information till dig som studerar och har en funktionsnedsättning, Örebro universitet 2018,

<https://www.oru.se/utbildning/jag-ar-student/stod-under-studietiden/studera-med-funktionsnedsattning/information-till-dig-som-studerar-och-har-en-funktionsnedsattning/content/uploads/2019/03/Dnr18.19.1.B:7.3-A%CC%8AAsiktsdokument.pdf>

² Asiktsdokument, Örebro studentkår 2019, <http://www.orebrostudentkar.se/wp-content/uploads/2019/03/Dnr18.19.1.B:7.3-A%CC%8AAsiktsdokument.pdf>

2 Begrepp och stödfunktioner

2.1 Tillgänglig undervisning

Begreppet “tillgänglig undervisning” avser i denna rapport att studenters olika förutsättningar och behov tas med i planeringen av undervisningen. Undervisningen ska likväl anpassas efter varje enskild individ.

2.2 Funktionsvariation

“Ordet funktionsvariation används för att beskriva den fysiska, psykiska eller kognitiva variation som finns hos människor utan att värdera denna variation i antingen nedsatt eller fullkomlig, frisk eller sjuk. Bakom ordet finns ett synsätt som säger att det inte finns ett sätt som en människa ska vara på eller fungera på. Det finns inget “normalt” sätt att fungera. Tankar om att det finns ett normalt sätt att fungera är just bara normer – en social konstruktion, något som vi människor har hittat på. Det finns snarare en massa olika variationer på hur en människa kan fungera. Lika många som det finns människor. En funktionsvariation är alltså något alla människor har. Därför är det inte en synonym till ordet funktionsnedsättning. Skillnaden är att funktionsnedsättning används som något som vissa människor har och andra inte har.”³

2.3 Funktionshinder

“Ett funktionshinder är ett hinder som uppstår i mötet mellan individ och miljö. Ett funktionshinder kan till exempel vara trappor, svårtillgänglig information eller taskiga attityder. Det går inte att säga att en person är funktionshindrad. Det är olika hinder i miljön eller i samhället som gör människor funktionshindrade.”⁴

2.4 Studentinflytande

Enligt högskolelagen är studentinflytande rätten som student att utöva inflytande över utbildningen. Studenter vid Örebro universitet har rätt att vara representerade i alla beslutande och beredande organ som har betydelse för studenternas utbildningen och studiesituation. Syftet med studentinflytande är bland annat att säkra utbildningens goda kvalitet.

2.5 Lag (2018:1937) om tillgänglighet till digital offentlig service

Digital offentlig service ska vara tillgänglig. Detta framgår i lagen om tillgänglighet till digital offentlig service. Lagen, som ofta förkortas DOS, innehåller bestämmelser som resulterar i att information och tjänster som offentliga aktörer tillhandahåller genom mobila applikationer och webbplatser ska vara tillgängliga.

³ Ordlista, Funktek odaterad, <https://www.funktek.se/ordlista/>

⁴ Ordlista, Funktek odaterad, <https://www.funktek.se/ordlista/>

Den digitala servicen ska uppfylla kraven att vara hanterbar, robust, begriplig och möjlig att uppfatta. I lagen undantas viss typ av innehåll, exempelvis direktsändningar av tidsberoende medier, och när det under vissa förutsättningar kan anses vara oskäligt betungande att göra visst innehåll tillgängligt.

2.6 Funka

Funka är ett stöd som finns tillgängligt för studenter vid Örebro universitet och är till för den student som upplever hinder i studiesituationen till följd av en funktionsvariation. Det kan exempelvis vara en synskada, dyslexi, NPF-diagnos eller ett annat varaktigt sjukdomstillstånd.

2.7 Högskolepedagogiskt centrum

Högskolepedagogiskt centrum arbetar verksamhetsnära för att stödja lärare i sin pedagogiska utveckling. Varje möte med lärare är individanpassat och strävan är att anpassa utbildningsinnehållet utifrån behov och önskemål.

2.8 Studieverkstaden Lyktan

Studieverkstaden Lyktan är en resurs tillgänglig för samtliga studenter vid Örebro Universitet. Vid Lyktan ges hjälp till studenter som har svårt att på egen hand söka i olika databaser, hitta vetenskapliga artiklar samt skriva akademiska texter eller göra matematiska beräkningar.

3 Bakgrund

Under 2018 blev 518 studenter vid Örebro universitet beviljade särskilt pedagogiskt stöd utifrån funktionsvariationer. Dessa siffror visar emellertid inte det faktiska antalet studenter vid Örebro universitet som studerar med en funktionsvariation, då inte alla söker stöd i sina studier.

Örebro universitet har ett ansvar att arbeta med tillgänglighet för personer med funktionsvariationer. Som myndighet ska universitetet verka för att deras lokaler, verksamhet och information är tillgängliga för personer med funktionsvariationer. I Örebro universitets tillgänglighetsarbete används begreppet "design för alla" som utgångspunkt. Begreppet syftar på att säkerställa att miljöer, tjänster och produkter fungerar för personer i alla åldrar och funktionsförmågor under varierande omständigheter och olika situationer.

I *Nulägesanalys tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning vid Örebro universitet* genomförd av Örebro universitet februari-maj 2019 analyseras lokalerna, information och kommunikation samt verksamheten i stort. Det är respektive funktion som genomfört nulägesanalysen på sina respektive ansvarsområden, och analyseras och sammanställas sedan av jämlikhetsutvecklaren.

I nulägesanalysen står det att skrivningar om tillgänglighet överlag saknas i styrdokumenterna vid Örebro universitet. Den enkätundersökning som årligen fylls i av Örebro universitet från

Myndigheten för delaktighet (2017 och 2018) indikerar på att det i Örebro universitets verksamhet saknas:

- Funktionshinderperspektiv i styrdokument.
- Mätbara mål för att främja rättigheterna för personer med funktionsnedsättning.
- Samråd med funktionshindersorganisationer på övergripande nivå.
- Arbetsmiljöpolicy eller annat som tar upp tillgänglighet för anställda med funktionsnedsättning.
- Handlingsplan för hur lokaler, verksamhet och information ska bli tillgängliga för personer med funktionsnedsättning.
- Utbildningar och andra kompetenshöjande insatser för att öka kunskap hos tjänstemän på ledningsnivå om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.⁵

Nulägesanalys tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning vid Örebro universitet var det första steget i handlingsplansarbetet som ledde fram till Policy och handlingsplan för arbete med tillgänglighet vid Örebro universitet åren 2020–2022.

“Vid Örebro universitet arbetar vi aktivt med att skapa förutsättningar för [att] alla människor ska kunna verka hos oss på lika villkor. Det är en förutsättning för vårt arbete med hållbar utveckling och kvalitet och för att vi ska nå vår vision om ett framstående universitet för en kunskapsbaserad samhällsutveckling. Tillgänglighetsperspektivet och design för alla-perspektivet ska vara en integrerad del i all verksamhet och arbete som bedrivs vid Örebro universitet.”⁶

4 Inkomna svar från Örebro universitet

För att erhålla en bredare förståelse för ORU's arbete med tillgänglighet har frågor skickats ut till flertalet enheter, avdelningar, prefekter och dekaner. Frågorna berör arbetet beträffande hur tillgängligheten för studenterna ser ut, huruvida tillgängligheten i diskrimineringsaspekten ser ut samt hur de aktivt arbetar för ökad tillgänglighet. Frågorna varierar beroende på mottagare för att avläsa om enheterna arbetar med de arbetsområden som uppges i *Policy och handlingsplan för arbete med tillgänglighet vid Örebro universitet åren 2020–2022*.

4.1 Svar från Funka

Funka har som uppdrag att arbeta med särskilt pedagogiskt stöd för studenter med funktionsnedsättningar och driver inte tillgänglighetsarbetet på Örebro universitet. Enheten kan stötta avdelningar och institutioner i deras tillgänglighetsarbete men de nämner att det är strategiskt viktigt att koppla isär särskilt pedagogiskt stöd (Funka) och det generella

⁵ Nulägesanalys tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning vid Örebro universitet, Örebro universitet 2019

⁶ Policy och handlingsplan för arbete med tillgänglighet vid Örebro universitet åren 2019–2022, Örebro universitet 2019, https://www.oru.se/globalassets/inforum-sv/centrala-dokument/styrdokument/hallbar_utveckling/strategi-och-handlingsplan-for-hallbar-utveckling-vid-orebro-universitet-2019-2022.pdf

tillgänglighetsarbetet. Detta då det finns en risk att tillgänglighet reduceras till vilka stöd som finns för studenter med funktionsnedsättningar.

I *Policy och handlingsplan för arbete med tillgänglighet vid Örebro universitet åren 2020–2022* har Funka fått i uppdrag att undersöka möjligheten att starta en referensgrupp bestående av studenter som har stöd av Funka för att vara ett stöd för tillgänglighetsarbetet och säkerställa studentinflytandet. Denna referensgrupp är ännu inte färdig, men Funka-enheten får generellt sett många förfrågningar från utbildningar, råd och referensgrupper på universitetet som efterfrågar studenter med stöd från Funka för att sitta med i olika grupper. Enheten anser att detta är en utmärkt idé men de är väldigt restriktiva med att förmedla kontakt mellan studenterna med stöd från Funka och de olika råden. Funka vill inte belasta studenterna med mailutskick om att delta i olika grupper och undersökningar och menar att det inte är vad studenterna skrev upp sig på när de sökte särskilt pedagogiskt stöd.

Funka är delaktiga och undervisar inom Högskolepedagogiskt centrum kursen för undervisande personal. Vidare ger de även rådgivning när undervisande personal hör av sig till enheten i specifika ärenden, men i övrigt är det inte Funka som ansvarar för att kompetensutveckla personal. Detta då Funkas primära ansvarsområde är att koordinera stöd till studenter med funktionsnedsättning.

4.2 Svar från Högskolepedagogiskt centrum

Högskolepedagogiskt centrum arbetar med tillgänglighet i första hand med lärarna, men de har även ett nära samarbete med Funka gällande tillgänglighetsfrågor. Angående frågan hur de arbetar med att kompetensutveckla personal och lärare inom området tillgänglighet svarar Högskolepedagogiskt centrum att de erbjuder lärare fortbildning i den högskolepedagogiska kursen HPP, de har publicerat resurser som bland annat berör tillgängliga undervisningsdokument, kursstrukturer och filmer. Högskolepedagogiskt centrum nämner också i sina svar att de lanserat ORU lyssnar under HT20, vilket underlättar för studenter att uppmärksamma universitetet på eventuella brister rörande tillgänglighet. Högskolepedagogiskt centrum avslutar sitt svar på frågorna med att förtydliga att de ser på tillgänglighetsarbete som en kvalitetsfråga snarare än en lagfråga.

4.3 Svar från Campusavdelningen

Campusavdelningen uppger att de ständigt arbetar för att underlätta och hjälpa studenter och medarbetare och detta genom exempelvis deras tillgänglighetsgrupp med deltagare från alla enheter och Örebro studentkår. Det är denna tillgänglighetsgrupp som arbetat fram *Policy och handlingsplan för arbete med tillgänglighet vid Örebro universitet åren 2020–2022*. Denna policy och handlingsplan har även ett rektorsbeslut på den, så Campusavdelningen arbetar ständigt med att förbättra tillgängligheten på universitetet.

Campusavdelningen arbetar med den fysiska tillgängligheten. De uppger att man, enligt BBR:s regler, ej har skyldighet att åtgärda äldre byggnader efter nykomna lagar, utan de ska följas vid ny/ombyggnader av lokaler, därav görs inga kontinuerliga genomgångar av Campus Örebro.

4.4 Svar från Kommunikation och samverkan

På frågan hur avdelningen arbetar med tillgänglighet för studenterna svarar Kommunikation och samverkan att de följer de rekommendationer och använder de stöd som finns framtaget på universitets webb kring tillgänglighet. ORUs webb är topp 5 av 656 myndigheter i Sverige⁷. För att säkra tillgängligheten i sina kanaler arbetar avdelningen Kommunikation och samverkan med rutiner för textning och syntolkning av deras filmproduktioner samt att avdelningen arbetar med klarspråk.

4.5 Svar från IT-avdelningen

IT-avdelningen svarar på frågan hur de arbetar med tillgänglighet för studenterna att de följer de riktlinjer de fått gällande information på hemsidan för att information ska vara tillgänglighetsanpassad. IT-avdelningar har byggt om deras mottagningsdisk så att den är anpassad för de med rörelsehinder. Avdelningen nämner även att universitetet har ett stort antal lärosalar och hörselsalar utrustade med hörslingor och/eller talljud för personer med nedsatt hörsel. Det finns också portabel utrustning att låna för personer med nedsatt hörsel. När vi frågar avdelningen hur de arbetar för att implementera digitala hjälpmedel svarar de att det är Funka som beställer denna typ av tjänster, som sedan IT-avdelningen hjälper till att installera på datorer på Campus som används av studenter.

4.6 Svar från institutionerna

4.6.1 Institutionen för juridik, psykologi och socialt arbete (JPS)

På institutionen nyttjas det stöd för tillgänglighet som finns på de administrativa enheterna Studentavdelningen och Funka. De har kompetens och resurser som JPS tar del av genom att exempelvis hänvisa studenter och genom att institutionens lärare tar stöd för lösningar i sin undervisning. Institutionen uppger att kompetensutveckling i frågan är viktig och på institutionsgemensam nivå har de genomfört workshops och föreläsningar i normkritik i utbildning för deras medarbetare på institutionen. Enheterna har också arbetat med frågan vidare efter dessa tillfällen, på enheterna diskuteras naturligtvis också tillgänglighet löpande i samband med enhetsmöten, utbildningskollegier och lärarlagsmöten.

4.6.2 Restaurang och hotellhögskolan (RHS)

RHS uppger att de har en tradition sedan många år att en representant från Funka är på plats vid ett schemalagt tillfälle under introduktionsveckorna för att informera om det stöd och den hjälp

⁷ Oktober 2020 – jämför offentlig sektors prestation på webben, Webperf 2020, (https://webperf.se/reports/2020-oktober-offentlig-sektor/#test_overall)

som erbjuds som student vid ORU. Vid "skriftliga aktiviteter" och examinationer så följer RHS de rekommendationer som Funka föreslår för att underlätta för studenterna.

Vid introduktionen ht 2020 (som på RHS skedde fysiskt, Covid-anpassat) höll ansvarig vid ORU för likabehandling en presentation till studenterna av vad likabehandling innebär och RHS har en ambition att en motsvarande presentation ska hållas för personalen. RHS har även aktivt valt att ha olika former av examinationer, dels för att det pedagogiskt lämpar sig i olika kurser men även för att studenter har olika förmågor och genom att erbjuda olika sorters examinationer har studenterna en rättvisare möjlighet att presentera sitt arbete. I kursen verksamhetsförlagd utbildning som sker termin fyra ingår och behandlas bland annat begreppet Relationskompetens. Begreppet relationskompetens tar upp hur vi människor är mot varandra och vad som händer i olika situationer.

4.6.3 Musikhögskolan

Musikhögskolan arbetar aktivt och medvetet för ett öppet och tillåtande klimat, de har en fysisk och pedagogisk lärmiljö som är väl anpassat för deras utbildningar. Huset är byggt på ett sätt som ger god tillgänglighet för besökare och i de undervisningslokaler som också används för andra ämnen/institutioner finns hörslingor. Sammantaget menar Musikhögskolan att detta underlättar arbetet med diskriminering, tillgänglighet och det minskar behovet av individuella lösningar.

Vid utbildningsstart informeras studenterna om rättigheterna och kraven för särskilt pedagogiskt stöd, Funka och det stöd som erbjuds, Lyktan och vem de ska vända sig till vid behov eller om studenterna uppmärksammar brister i relation till tillgänglighet. Musikhögskolan har ett nära och gott samarbete med studenterna genom representation i olika organ. De har regelbundna möten som är öppna för de studenter som vill närvara för att diskutera aktuella frågor mellan Qulturas styrelse och institutionsledningen, vilket skapar god grund för att tidigt uppmärksamma problem.

Musikhögskolan uppger att de i sitt löpande arbete genomför fysisk skydds rond med studerandeskyddsombud medverkande och institutionen har tillsammans med Qultura genomfört en undersökning av den psykosociala miljön, där frågor rörande tillgänglighet diskuterades. Musikhögskolan nämner även att studenterna har representation i programråden och sedan oktober 2020 har institutionen en anställd amanuens för "läxhjälp" inom musikteori med avsikt att stötta de studenter som upplever sig behöva detta. Stödet är öppet för, men inte begränsat till, studenter med varaktig funktionsnedsättning, det är tillgängligt för alla.

Under vt20 såg Musikhögskolan över informationsmaterial, texter och bilder på hemsidan samt kursmaterialet på Blackboard. De konstaterade att endast en lärares visuella material innehöll undertext. Även om filmat material är ovanligt på Musikhögskolan blev det en påminnelse om textning för alla.

4.6.4 Humaniora, utbildnings- och samhällsvetenskap

Institutionen för humaniora, utbildnings- och samhällsvetenskap uppger i sitt svar att de inte kommer till annat svar än att de arbetar i enlighet med de riktlinjer som gäller på ORU.

4.6.5 Hälsovetenskaper (HV)

I framtagningen av HV:s svar på våra frågor har en utredare arbetat tillsammans med HV:s programansvariga vid enheterna för aktivitet och hälsa, idrott, medicinsk diagnostik och omvårdnad. Örebro universitets och HV:s arbete med tillgänglighet i undervisningen bygger på såväl lagstiftning som riktlinjer. HV:s lärare arbetar utifrån lagstiftningen och riktlinjerna med aktiva åtgärder, för att göra undervisningen tillgänglig för studenter med funktionsnedsättning. Många av åtgärderna riktar sig till alla studenter oavsett om de har en funktionsnedsättning i diskrimineringslagens mening eller inte. Särskilda pedagogiska anpassningar kan samtidigt göras när det gäller studenter med funktionsnedsättning, förutsatt att berörda lärare får information om detta från studenten i fråga. HV:s önskan är att alla studenter ska ges de bästa förutsättningarna för att lyckas i sina studier. Kunskap om funktionsnedsättningar och deras påverkan på det dagliga livet, ingår som en naturlig del av innehållet i många utbildningar mot bakgrund av deras inriktning. Det finns i kollegiet därför en allmän medvetenhet om funktionsnedsättningar, på vilken pedagogisk och didaktisk kunskap kan bygga vidare.

Institutionen för hälsovetenskaper ger exempel på åtgärder som vidtas inom utbildningsprogrammen i syfte att säkerställa tillgänglighet i undervisningen, alla exempel är inte tillämpliga på alla program utan bör uppfattas mer som en bred bild av hur HV arbetar praktiskt med aktiviteter inom tillgänglighet. För att studenter ska kunna förbereda sig inför studierna får de i samband med programintroduktion information om studieteknik och om stödfunktioner som Lyktan och Funka.

Studiematerialet anpassas genom att en gemensam struktur i studiehandledningar, kursintroduktion och struktur i Blackboard eftersträvas, inspelade föreläsningar och filmer textas och formatmallar används.

Undervisningen utformas så att den anpassas för studenter med Funka-kontakt under förutsättning att student delgivit kursansvarig behovet, olika former av studentaktiva och studentcentrerade läraktiviteter tillämpas och kursledningen kommunicerar kontinuerligt med studenterna såväl muntligt som skriftligt samt uppmanar dem att vid behov själva ta kontakt. Mikrofon används alltid vid salsföreläsningar av föreläsarna och teckenspråkstolkare får PPT-presentation eller föreläsningsmanus i förväg. Utöver de stödresurser som finns centralt på universitetet har HV utsett en utbildnings- och forskningsadministratör med uppdrag att vägleda studenter, som upplever sig diskriminerade. Administratören har tystnadsplikt och ska ge stöd till studenter som vänder sig till denne.

4.7 Svar från fakulteten för Humaniora och socialvetenskap

Enligt universitetets arbets- och delegationsordning är det främst Funka tillsammans med institutioner och enheter som arbetar med frågor om tillgänglighet. Fakultetsnivån arbetar därför inte direkt med tillgänglighet för studenterna. Fakultetsnivån arbetar mer med övergripande

frågor på principiell nivå, exempelvis riktlinjer och ramverk, där bland annat frågor om diskriminering aktualiseras.

Fakulteten uppmärksammade i sina uppföljningar och utvärderingar att diskrimineringslagen efterföljs, vilket inkluderar tillgänglighet och att aspekter relaterade till lagen inarbetas in vägledande riktlinjer och ramverk samt att diskrimineringslagen tas i beaktning i uppföljningar och riskanalyser, vilket inkluderar tillgänglighet. I verksamhetsplaneringen ingår aktiviteter kopplade till uppföljningar och riskanalyser.

5 Övrig information

5.1 Undertextning vid universitetet

Till följd av den nya lagen (2018:1937) om tillgänglighet till digital offentlig service, har universitetsledningen gett följande information beträffande hur universitetet ska arbeta med undertextning.

Universitetet avser att fatta beslut som tydliggör att Blackboard inte omfattas av lagkravet, då kraven i den nya lagstiftningen behöver tolkas beträffande vad som avses med en webbplats. Om en student med särskilda behov studerar en kurs ska då videofilmerna på denna kurs tillgängliggöras på ett lämpligt sätt för att inte diskriminera enligt diskrimineringslagen.

Att filmer som används i undervisning har undertextning är dock mycket värdefullt ur ett pedagogiskt perspektiv. Forskning visar att det gynnar lärandet hos alla studenter. Högskolepedagogiskt centrum rekommenderar speciellt textning på filmer på Blackboard om de ska användas under en lång tid, eftersom studenter med funktionsvariationer kan läsa kursen i framtiden då filmen fortfarande används. Eftersom undertextning ökar kvaliteten på digital undervisning har Högskolepedagogiskt centrum tagit fram ett omfattande stöd för undertextning.

5.2 Söka förlängt Funka-stöd

Funka tar endast beslut gällande stöd för en termin om studenten läser fristående kurs och två terminer om studenten läser program. När studenten har cirka en månad kvar tills besked går ut får denne ett mejl från Funka som meddelar att beskedet snart expedieras. Om studenten kontaktar Funka innan beslutet gått ut kan beslutet förlängas utan att ett ny ansökan behöver göras. När studenten begär en förlängning av beslutet kan de i de flesta fall använda samma intyg (läkarintyg, utredning, psykologintyg etc.) men i vissa fall måste studenten inkomma med nya intyg som visar att problematiken kvarstår. Att förlänga beskedet tar ungefär tre minuter.

6 Resultat

Dessvärre har inte studentkåren fått svar från alla avdelningar, institutioner och fakulteter som fick frågor. Detta innebär att bilden av universitetets arbete med tillgänglighet blir bristfällig i viss mån. De svar som har inkommit visar att arbetet med tillgänglighet på Örebro universitet skiljer sig åt och de inkomna svaren ger en bild av de olika ambitionsnivåerna som finns på universitetet.

Den generella uppfattningen studentkåren tillhandahållit genom de inkomna svaren är att universitetets arbete med tillgänglighet saknar en tydlig målbild med tydliga mål för avdelningarna, institutionerna och fakulteterna. Några av svaren ger en bild av ett arbete med en låg ambitionsnivå där arbetet baseras på universitetets egna riktlinjer och lagars miniminivåer, medan somliga svar innefattar en högre målbild med arbetet för tillgänglighet.

7 Föreslagna åtgärder

7.1 En tydligt samordnande roll över ORUs systematiska arbete

Örebro studentkår anser att universitetet behöver en gemensam målbild och en tydlig samordnande roll i arbetet för tillgänglighet. Genom detta integreras tillgänglighet i universitetets systematiska arbete och dessutom underlättas uppföljningsarbetet. En gemensam målbild och en samordnande roll gynnar arbetet med tillgänglighet då det får en tydligare roll i samtliga avdelningar, institutioner och fakulteternas arbete.

7.2 Mätbara mål

Örebro studentkår anser att universitetets tillgänglighetsarbete skulle gynnas av fler mätbara mål. Mätbara mål ger en bättre uppfattning hur arbetet fortgår samt ger en tydligare bild över universitetets ambitionsnivå inom tillgänglighet.

7.3 Ambitionsnivå

Örebro studentkår anser att universitet i styrdokument, policys och handlingsplaner, ska sträva efter en högre ambitionsnivå än den minimumnivån som nämns i lagstiftning. Detta för att förbättra tillgänglighetsarbetet och dess utfall för studenterna vid Örebro universitet.

7.4 Kompetensutveckling inom tillgänglighet

Örebro studentkår anser att samtlig undervisande personal vid Örebro universitet ska kompetensutvecklas inom tillgänglighet. För att säkerhetsställa en utbildning på lika villkor anser vi att all personal och alla resurser med specialpedagogisk kompetens, ska finnas tillgängliga som stöd för studenter med funktionsvariationer som har särskilt pedagogiskt behov i samband med samtliga utbildningsformer. Örebro studentkår anser likväl att universitetets anställda bör ha en

Dnr.xxxx.x.x.x.xx

Dokument: Tillgänglig utbildning

Datum: 2021-05-10

god kunskap och förståelse för dolda funktionsvariationer. Detta för att studenter som på grund av funktionsvariationer och där behovet av ledsagning, tolk och dylikt ska kunna fås utanför föreläsningen, exempelvis vid grupparbeten